

บทความวิจัย

คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Characteristics of Physical Education Teachers in the 21st Century,
Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University

ขจร ตรีโสภณกร^{1*}

Khajorn Treesopanakorn^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้ทรงคุณวุฒิ 23 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจงและสุ่มแบบการอ้างอิงต่อเนื่องแบบปากต่อปาก กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกคือเป็นผู้มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์คำหลัก และการตรวจสอบแบบสามเส้าจากผู้วิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ช่วยนักวิจัย 3 คน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แบ่งเป็น 4 ด้าน (CPAT) ได้แก่ 1) ด้านความรู้เนื้อหา (Content knowledge) ประกอบด้วย ความรู้ด้านเนื้อหาและการวิจัยทางพลศึกษา 2) ด้านการสอน (Pedagogy) ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้พลศึกษา 3) ด้านคุณลักษณะ (Attribute) ประกอบด้วย จิตวิญญาณความเป็นครู ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และ 4) ด้านเทคโนโลยี (Technology) ประกอบด้วย ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้พัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการเรียนรู้และคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 และมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างมีคุณภาพ

คำสำคัญ: คุณลักษณะ, ครูพลศึกษา, ศตวรรษที่ 21, นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา

Article Info: Received 28 May, 2024; Received in revised form 15 August, 2024; Accepted 15 August, 2024

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Assistant Professor in Department of Physical education and recreation, Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University

Email: khajorn_tre@g.cmru.ac.th

* Corresponding Author

* ได้รับทุนวิจัยจากกองทุนวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Abstract

The purpose of this research is to synthesize the characteristics of physical education teachers in the 21st century from the Faculty of Education at Chiang Mai Rajabhat University. The study used a qualitative research methodology. The key informants consisted of 23 experts, selected through purposive sampling and the snowball sampling technique, and the selection criteria were those who had at least five years of experience in teaching physical education at the higher education level. The research instruments included a semi-structured interview form. Qualitative data were analyzed using content analysis, domain analysis and were validated with the triangulation technique by multiple analyst triangulation with three research assistants. The study found that appropriate characteristics of physical education teachers in the 21st century could be categorized into four facets (CPAT), consisting of: 1) content knowledge, consisting of content knowledge and research in the field of physical education, 2) pedagogy, consisting of physical education learning management, 3) attributes, consisting of spirituality of teacher, leadership, communication ability, and the ability to solve problems creatively; and 4) technology, consisting of digital literacy. The study can be used to develop a Bachelor of Education program in Physical Education, Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University, to produce graduates with learning skills and characteristics of teachers in the 21st century and competencies in line with professional teaching standards with quality.

Keywords: characteristics, teacher's physical education, the 21st century, physical education students

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นปัจจัยหลักสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงควรสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาชาติ แผนและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงบริบทสังคมโลก การเรียนรู้ตลอดชีวิต ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561; สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560; สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565; กองยุทธศาสตร์และแผนงาน, 2565) ซึ่ง“ครู” มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ (Learning skills) โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ (Process) การศึกษาค้นคว้าหาความรู้และแก้ปัญหาผ่านการปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553; วิจารย์ พานิช, 2556; สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นคุณลักษณะพึงประสงค์ที่สำคัญสำหรับครู (ประสาธน์ เถื่อนเฉลิม, 2563) และเป็นคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับนักศึกษาครู ช่วยให้นักศึกษามีทักษะที่สำคัญ เช่น การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การปรับตัว การสร้างนวัตกรรมออกแบบการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ใหม่ ๆ การมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเป็นผู้นำและการตัดสินใจ การบูรณาการเทคโนโลยี การพัฒนาทักษะอารมณ์และสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเป็นครูที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนยกระดับคุณภาพทั้งวิชาการและวิชาชีพของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มุ่งผลิตครูพลศึกษาให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา เป็นผู้นำวิชาการ รวมทั้งประยุกต์ความรู้ หลักการ ทฤษฎี และการปฏิบัติที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2560) จากรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2563 พบว่า หลักสูตรควรเสริมสร้างศักยภาพนักศึกษาให้มีความโดดเด่นทางวิชาการ มีทักษะการเรียนรู้และคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อสะท้อนถึงการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ (คณะครุศาสตร์, 2563) การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ผ่านมา พบว่า ครูผู้สอนพลศึกษามีเทคนิคการสอนยังไม่หลากหลาย ขาดความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 (สำนักงานศึกษาธิการภาค 4, 2560) อ้างถึงใน นภาพรพรณ ปิ่นทอง

และ นัยนา บุพพวงษ์, 2565) รวมทั้งความสามารถในการใช้เทคโนโลยีไม่เท่าที่ควรและขาดการบูรณาการเทคโนโลยีกับการสอนพลศึกษา (Phelps et al., 2021) ควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้และคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 แสวงหาและพัฒนาทั้งความรู้ด้านวิชาการและการปฏิบัติทักษะกีฬาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีตลอดจนบูรณาการทฤษฎีการสอนกับเทคโนโลยีเพื่อสร้างนวัตกรรมและจัดการเรียนการสอนพลศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน (อัสรี สะอิดี, 2561; Aasland et al., 2024; Corbin, 2021; Ferraz et al., 2023; Gawrisch et al., 2019; Phelps et al., 2021; Umar et al., 2023) นอกจากนี้ควรปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนพลศึกษาของประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์และทิศทางการดำเนินงานของโลกที่มุ่งส่งเสริมนโยบายพลศึกษาที่มีคุณภาพ (Quality physical education: QPE) โดยเสริมสร้างประสบการณ์ทักษะการเคลื่อนไหว การเล่นเกมตามความต้องการและความคาดหวังของเด็กผู้ชายและผู้หญิงอย่างเท่าเทียมกัน (กลุ่มงานวิเคราะห์สถานการณ์และนโยบาย, 2566; UNESCO & Loughborough University, 2024; World Health Organization, 2021) สอดคล้องกับอัสรี สะอิดี และคณะ (2562) ได้กล่าวไว้ว่า ครูพลศึกษาต้องมีความรู้หลักการ ทฤษฎีทางพลศึกษาอย่างถูกต้องและลึกซึ้ง สามารถจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย สามารถบูรณาการการเรียนการสอนพลศึกษาเข้ากับวิชาอื่น ๆ และใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ประกอบกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) ต้องการผลิตบัณฑิตครูให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูและทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 (นงรัตน์ อัสโร, 2561) ด้วยเหตุนี้จึงเห็นควรมีการศึกษาคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา เพื่อใช้เป็นสารสนเทศสำหรับการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นอกจากนี้ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาของประเทศให้มีความพร้อมทั้งด้านวิชาการและด้านทักษะกีฬา การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูเพื่อตอบสนองบริบทการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดมาตรฐานครูพลศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้กำหนดโครงสร้างเนื้อหาการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาครูพลศึกษามาร่วมกับแนวคิดการพัฒนาความรู้ในเนื้อหาผนวกวิธีสอนและเทคโนโลยีในการสอนวิทยาศาสตร์ และแนวคิดทักษะที่สำคัญสำหรับครูในศตวรรษที่ 21 กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการศึกษาคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดย Society of Health and Physical Educators (SHAPE America, 2017) ได้กำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาครูพลศึกษา ประกอบด้วย 1) เนื้อหาและความรู้พื้นฐาน (Content and foundational knowledge) 2) ความชำนาญและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ (Skillfulness and health-related fitness) 3) การวางแผนและนำไปปฏิบัติ (Planning and implementation) 4) การสอนและการจัดการชั้นเรียน (Instructional delivery and management) 5) การประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment of student learning) และ 6) ความรับผิดชอบทางวิชาชีพ (Professional responsibility) เช่นเดียวกับ Koehler and Mishra (2008) ได้กล่าวไว้ว่า ครูควรมีความรู้ในเนื้อหา ผนวกวิธีสอนและเทคโนโลยี (Technological Pedagogical Content Knowledge : TPACK Model) บูรณาการ 3 องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย ความรู้ด้านเทคโนโลยี (Technological knowledge) ความรู้ด้านวิธีการสอน (Pedagogical knowledge) และความรู้ด้านเนื้อหา (Content Knowledge) นำไปใช้จัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะที่สำคัญสำหรับครูในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 6 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ 2) ทักษะการสร้างสรรค์ 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4) ทักษะความร่วมมือ 5) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 6) ทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่น คล้ายกับภุณินท์ สมุทรทัย (2556) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 (C - Teacher) ประกอบด้วย 8 ประการ ได้แก่ 1) C – Content มีความเชี่ยวชาญเนื้อหา 2) C – Computer (ICT) integration มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์บูรณาการกับการเรียนการสอน 3) C – Constructionist มีการสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์หรือความรู้เดิมที่อยู่ 4) C – Connectivity มีทักษะการจัดกิจกรรมเชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนในสถานศึกษาเดียวกัน ต่างสถานศึกษา และชุมชน 5) C – Collaboration มีความสามารถในการเรียนรู้แบบร่วมมือกับผู้เรียน 6) C – Communication มีทักษะการสื่อสารกับผู้เรียน 7) C – Creativity มีความคิดสร้างสรรค์ส่งเสริมการเรียนรู้ และ 8) C – Caring มีเมตตา ความรัก ความปรารถนา และความห่วงใยอย่างจริงใจแก่ผู้เรียน

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพ 1

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

มาตรฐานการศึกษาครูพลศึกษา

(SHAPE America, 2017)

- 1) เนื้อหาและความรู้พื้นฐาน
- 2) ความชำนาญการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
- 3) การวางแผนพัฒนาการเรียนรู้และการนำไปปฏิบัติ
- 4) การสอนและการจัดการชั้นเรียน
- 5) การประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 6) ความรับผิดชอบทางวิชาชีพ

การจัดการเรียนการสอนแบบความรู้ในเนื้อหา ผนวกวิธีสอนและเทคโนโลยี (TPACK Model)

(Koehler and Mishra, 2008)

- 1) ความรู้ด้านเทคโนโลยี (TK)
- 2) ความรู้ด้านวิธีการสอน (PK)
- 3) ความรู้ด้านเนื้อหา (CK)

ทักษะที่สำคัญสำหรับครูในศตวรรษที่ 21

(ไพฑูรย์ สีนลรัตน์, 2560)

- 1) ทักษะการสร้างสรรค์และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่
- 2) ทักษะการสร้างสรรค์
- 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์
- 4) ทักษะความร่วมมือ
- 5) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 6) ทักษะการเข้าใจตนเองและผู้อื่น

คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 (C - Teacher)

(ฤตินันท์ สมุทร์ทัย, 2556)

- 1) C – Content
- 2) C – Computer (ICT) integration
- 3) C – Constructionist
- 4) C – Connectivity
- 5) C – Collaboration
- 6) C – Communication
- 7) C – Creativity
- 8) C – Caring

คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21
สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสังเคราะห์คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วิธีการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ รหัสโครงการ IRBCMRU 2021/061.23.04 มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ทรงคุณวุฒิ 23 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และสุมแบบการอ้างอิงต่อเนื่องแบบปากต่อปาก (Snowball sampling technique) โดยเริ่มจากเลือกผู้ทรงคุณวุฒิคนแรกที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วดำเนินการสัมภาษณ์ จากนั้นขอผู้ทรงคุณวุฒิคนแรกแนะนำผู้ทรงคุณวุฒิคนถัดไปที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เป็นคำถามคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านการสอน ด้านเทคโนโลยี และด้านคุณลักษณะ สามารถแทรกหรือเพิ่มเติมประเด็นเพื่อซักถามให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเพิ่มขึ้นในบางประเด็น สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ตามกรอบแนวคิดการวิจัย หากคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิจัยทางการศึกษา 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์โดยหาค่าสอดคล้องระหว่างคำถามกับเนื้อหา (Index-Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และไม่มีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องและครบถ้วนตามประเด็นที่ต้องการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนัดหมายวัน เวลา และสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ประเด็นคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2564 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2564 โดยผู้วิจัยแนะนำตัวและชี้แจงข้อมูลโครงการวิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบก่อนเริ่มสัมภาษณ์ทุกครั้งและให้ผู้ทรงคุณวุฒิลงลายมือชื่อแบบฟอร์มยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (consent form) ผู้ทรงคุณวุฒิสามารถปฏิเสธที่จะเข้าร่วมหรือถอนตัวจากการวิจัยได้ทุกขณะโดยไม่ต้องระบุเหตุผล ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองทั้งแบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันที่ผู้ทรงคุณวุฒิสะดวก ใช้เวลาสัมภาษณ์ 30 – 50 นาที ต่อคน โดยเริ่มจากเลือกผู้ทรงคุณวุฒิคนแรกที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และดำเนินการสัมภาษณ์ จากนั้นขอผู้ทรงคุณวุฒิคนแรกแนะนำผู้ทรงคุณวุฒิคนถัดไปที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จะใช้วิธีนี้ในการเลือกและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิคนถัดไปเรื่อย ๆ ไปจนกว่าข้อมูลอิ่มตัว (Data saturation) ไม่มีประเด็นอะไรใหม่ ๆ หรือข้อมูลซ้ำกับข้อมูลที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งข้อมูลที่ได้ครบถ้วนและเพียงพอสำหรับการอธิบายคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างครอบคลุม จึงหยุดการสัมภาษณ์ได้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมด 23 คน โดยทุกคนสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยและไม่มีคนใดถอนตัวจากการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อหาข้อสรุปและตีความคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และวิเคราะห์คำหลัก (Domain analysis) เพื่อจำแนกคำและจัดกลุ่มคำคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตรวจสอบความถูกต้องการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านผู้วิเคราะห์ข้อมูล (Multiple analyst triangulation) จากผู้ช่วยนักวิจัย 3 คน โดยให้แต่ละคนวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แล้วนำมาเปรียบเทียบกัน หากผลวิเคราะห์มีความแตกต่างกันจะอภิปรายแลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกันระหว่างผู้ช่วยนักวิจัยทั้ง 3 คน แล้วสรุปและปรับปรุงความถูกต้องการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปเป็นคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับ นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แบ่งเป็น 4 ด้าน (CPAT) ได้แก่ 1) ด้านความรู้ เนื้อหา (Content knowledge) 2) ด้านการสอน (Pedagogy) 3) ด้านคุณลักษณะ (Attribute) และ 4) ด้านเทคโนโลยี (Technology) แต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านความรู้เนื้อหา เป็นคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความรู้เนื้อหาวิชา หลักสูตร และหลักการ พลศึกษาที่ต้องถ่ายทอดไปยังผู้เรียน ประกอบด้วย ความรู้ด้านเนื้อหาและการวิจัยทางพลศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความรู้ด้านเนื้อหา ครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ เข้าใจเนื้อหา มโนทัศน์ หลักทฤษฎี และการปฏิบัติทางพลศึกษาอย่างลึกซึ้งและถูกต้อง สามารถบูรณาการเนื้อหาวิชาพลศึกษากับวิชาอื่น ๆ มีทักษะกีฬาไทยและกีฬาสากล การตัดสินใจ การออกกำลังกาย การจัดกิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมพลศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1.2 การวิจัยทางพลศึกษา ครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และ พัฒนานวัตกรรมด้านการเรียนการสอนพลศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2. ด้านการสอน เป็นคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสอนและการจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษา ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้พลศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การจัดการเรียนรู้พลศึกษา ครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีทักษะการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ทักษะการฝึกสอนกีฬา ทักษะการบริหารจัดการชั้นเรียน ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และทักษะการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน

3. ด้านคุณลักษณะ เป็นคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ บุคลิกภาพ ความสามารถ และการปฏิบัติตน ประกอบด้วย จิตวิญญาณความเป็นครู ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 จิตวิญญาณความเป็นครู ครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีจิตใจมุ่งมั่น ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความภาคภูมิใจในความเป็นครู มีความเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความพร้อมจะถ่ายทอดความรู้ ให้แก่ผู้เรียน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาผู้เรียน และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และสังคม

3.2 ความเป็นผู้นำ ครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถกระตุ้น ชี้นำ จูงใจให้ครูและเพื่อนร่วมงาน ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจอย่างกระตือรือร้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ กล้าตัดสินใจอย่างรวดเร็วและถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์และทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน

3.3 ความสามารถในการสื่อสาร ครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการอธิบายด้วยคำพูดและการยกตัวอย่าง การเลือกใช้และนำเสนอสื่อต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน ได้อย่างเหมาะสม รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้บรรลุตาม วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ตลอดจนสามารถสื่อสารกับครูและเพื่อนร่วมงานเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีและทำงานร่วมกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและในการปฏิบัติงาน สามารถประเมินและเลือกวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุดเพื่อนำไปปฏิบัติโดยใช้การคิดอย่าง มีวิจารณญาณ รวมทั้งอธิบายผลกระทบจากการเลือกวิธีแก้ปัญหาและนำมาวางแผนการแก้ปัญหาภายใต้เงื่อนไข บริบท และ ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม

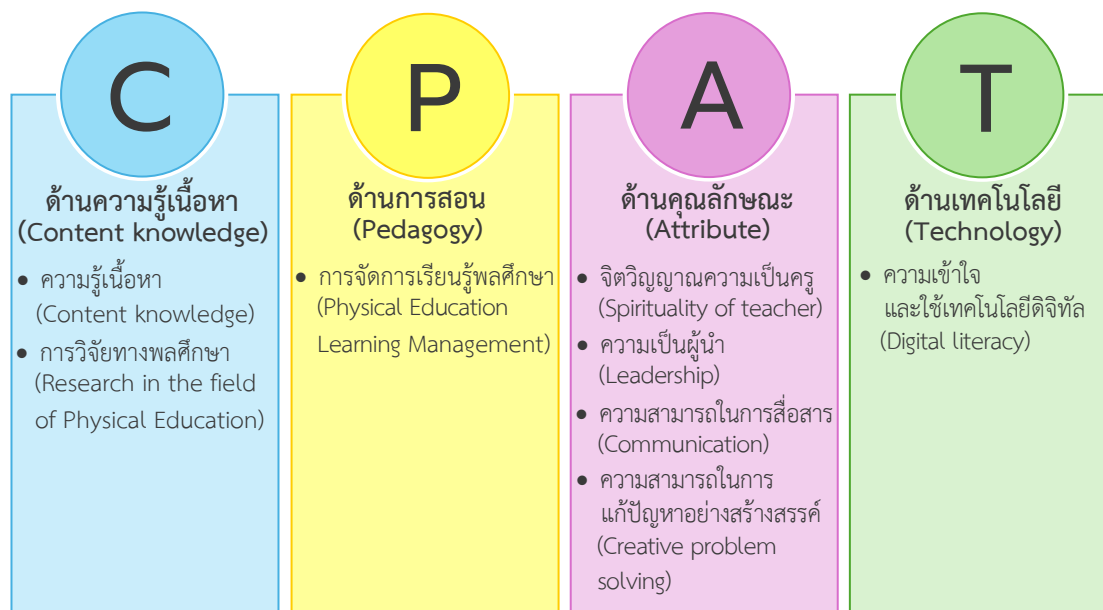
4. ด้านเทคโนโลยี เป็นคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ และการใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความเข้าใจและสามารถ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีกับการจัดการเรียนรู้พลศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดจนนำมาประยุกต์ใช้สร้างนวัตกรรมทางด้าน พลศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ ทั้ง 4 ด้าน (CPAT) ที่สังเคราะห์ได้ แสดงดังภาพ 2

ภาพ 2

คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อภิปรายผล

คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แบ่งเป็น 4 ด้าน (CPAT) ได้แก่ 1) ด้านความรู้เนื้อหา (Content knowledge) 2) ด้านการสอน (Pedagogy) 3) ด้านคุณลักษณะ (Attribute) และ 4) ด้านเทคโนโลยี (Technology) มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านความรู้เนื้อหา ประกอบด้วย ความรู้ด้านเนื้อหาและการวิจัยทางพลศึกษา

ความรู้ด้านเนื้อหาเป็นคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูพลศึกษาต้องมีความรู้หลักการทางทฤษฎีและการปฏิบัติทางพลศึกษาที่ถูกต้องอย่างลึกซึ้ง มีความเชี่ยวชาญเนื้อหาที่รับผิดชอบในการสอน รวมทั้งสามารถอธิบายและสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติทักษะให้ผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนสามารถบูรณาการเนื้อหาวิชาพลศึกษาเข้ากับวิชาอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนนำไปพัฒนาต่อยอดการเรียนรู้ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นต่อไป ดังที่พงษ์เอก สุกใส (2561) และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2561) ได้กล่าวไว้ว่า ครูพลศึกษาจะต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาพลศึกษาที่จะถ่ายทอดสู่ผู้เรียน รวมทั้งธรรมชาติของความรู้และการสืบเสาะให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ที่ถูกต้องทันสมัยเพื่อสามารถจัดการเรียนการสอนพลศึกษาได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Phelps et al. (2021) ที่ศึกษาพบว่า ความรู้เนื้อหา การสอน และเทคโนโลยี (TPACK) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ควรกำหนดเป็นรายวิชาในหลักสูตรการผลิตครูพลศึกษา ครูพลศึกษาที่มีความรู้ด้านเนื้อหาจะสามารถสาธิตและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนนำไปประยุกต์ใช้จัดการเรียนรู้พลศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พงศธร ไพจิตร, 2561; Backman & Barker, 2020; kim, 2020)

นอกจากนี้การวิจัยทางพลศึกษาเป็นคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการวิจัยมีความสำคัญช่วยพัฒนาการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาและกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ รวมทั้งขยายองค์ความรู้เทคนิคการสอน และสร้างนวัตกรรมด้านการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น ดังที่อนุสร หงส์ขุนทด (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยเป็นการมุ่งพัฒนาหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะสอน ผู้สอนสามารถนำมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพงศธร ไพจิตร (2561) ที่ศึกษาพบว่า การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางพลศึกษาเป็นสมรรถนะสำคัญของครูพลศึกษา (สุทธิกร แก้วทอง, 2563; เสาวลักษณ์ ประมาน และคณะ, 2565) เช่นเดียวกับกัญญาพัชญ์ กานตวานันต์ และ วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2562) ที่ศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูควรมีสมรรถนะด้านการวิจัยและควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะการวิจัยการสอนรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อุไร ผลาเลิศ, 2561)

2. ด้านการสอน ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้พลศึกษา

การจัดการเรียนรู้เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ครูพลศึกษาต้องมี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาผู้เรียน ครูพลศึกษาจะต้องจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องตามขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถออกแบบและเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เหมาะสมกับเนื้อหา สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุด นอกจากนี้ต้องสามารถใช้สถานที่และอุปกรณ์กีฬาที่มีอยู่ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจ ตลอดจนช่วยสนับสนุน อำนวยความสะดวก และให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีความสุข มีผลลัพธ์การเรียนรู้บรรลุมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนด ดังที่ McLennan and Thompson (2015) ได้กล่าวไว้ว่า ครูต้องมีเทคนิคการสอนและประสบการณ์การจัดการเรียนรู้พลศึกษาที่หลากหลายเพื่อให้จัดการเรียนรู้พลศึกษาที่มีคุณภาพ (QPE) เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ทักษะการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมทางกาย การเล่นเกมกีฬา ตามความต้องการและความคาดหวังของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ช่วยพัฒนาร่างกาย จิตใจ สังคม และอารมณ์ มีความฉลาดรู้ทางกายและเป็นพลเมืองที่ดีของโลก (UNESCO & Loughborough University, 2024) เช่นเดียวกับทิสนา แวมมณี (2564) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นทักษะสำคัญสำหรับครูในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ครูต้องมีความชำนาญด้านการจัดการเรียนรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะชีวิตตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา (กุลิสรา จิตรชนวนิช, 2563; ณิชรา เวชญาลักษณ์, 2562; วาสนา คุณาภิสิทธิ์, 2563) สอดคล้องกับ Phelps et al. (2021) ที่ศึกษาพบว่า การสอนเป็นมาตรฐานที่สำคัญของครูและต้องกำหนดในหลักสูตรการผลิตครูพลศึกษา และเป็นสมรรถนะสำคัญของครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 (พงศธร ไพจิตร, 2561; สุทธิกร แก้วทอง, 2563; อัสนี สะอิดี (2561)) คล้ายกับธนกฤต อึ้งน้อย (2563) ที่ศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้เป็นคุณลักษณะพึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญของครูในศตวรรษที่ 21 (วิลาวัณย์ จารุอรียานนท์, 2561)

3. ด้านคุณลักษณะ ประกอบด้วย จิตวิญญาณความเป็นครู ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการสื่อสาร และความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

จิตวิญญาณความเป็นครูเป็นคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูต้องมีความรักความศรัทธาในวิชาชีพความเป็นครู มีความเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน มีความมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และสังคม จิตวิญญาณความเป็นครูจะช่วยพัฒนาระดับความคิดและทักษะที่จำเป็นในการสอน ทำให้ครูมีศีลธรรม คุณธรรม และความรับผิดชอบมากขึ้น ดังที่วัลนิกา ฉลากบาง (2559) ได้กล่าวไว้ว่า จิตวิญญาณความเป็นครูเป็นคุณลักษณะสำคัญของครูเพราะการปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณเป็นการทำหน้าที่ด้วยใจซึ่งทำให้เกิดความรัก ศรัทธา และยึดมั่นในอุดมการณ์แห่งวิชาชีพ มุ่งมั่น ททุ่มเทการทำงาน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เอาใจใส่ ดูแลและหวังดีต่อศิษย์ เมื่อครูปฏิบัติงานด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ศิษย์ซึ่งเป็นผลผลิตของครูย่อมมีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ สอดคล้องกับพงศธร ไพจิตร (2561) ที่ศึกษาพบว่า ครูพลศึกษาจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพพลศึกษา คล้ายกับธนกฤต อึ้งน้อย (2563) ที่ศึกษาพบว่า จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างความรักความศรัทธาในวิชาชีพและมุ่งมั่นทุ่มเทการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

สำหรับความเป็นผู้นำเป็นคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูพลศึกษาจะต้องปฏิบัติงานร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษา อาจเกิดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ จึงต้องใช้ภาวะผู้นำในการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ต้องสามารถจูงใจให้ครูหรือบุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย ดังที่ณฤมล เพ็ญสิริวรรณ (2561) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการจูงใจให้บุคคลอื่นร่วมปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงาน ครูต้องมีภาวะผู้นำเพื่อคิดและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในสถานศึกษาและชุมชน ตลอดจนพัฒนาตนเองเพื่อสามารถจัดการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับบทบาทและตำแหน่งหน้าที่การงาน (จิรวดี ทวีโชติ และ วัลนิกา ฉลากบาง, 2561) สอดคล้องกับธนกฤต อึ้งน้อย (2563) ที่ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเป็นสมรรถนะที่ครูควรมีเพื่อกระตุ้นจูงใจให้เพื่อนร่วมงานปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและพัฒนาตนเองไปสู่ผู้นำทางวิชาชีพต่อไป คล้ายกับ Pan and Chen (2021) ที่ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูทั้งการพัฒนาหลักสูตรและการดำเนินงานภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ครูที่มีภาวะผู้นำที่ดีจะสามารถตัดสินใจและค้นหาทางเลือกในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Woo et al., 2022)

นอกจากนี้ความสามารถในการสื่อสารเป็นคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสื่อสารเป็นการส่งเนื้อหาสาระวิชาที่ต้องการถ่ายทอดให้กับผู้เรียนทั้งแบบวัจนภาษาและอวัจนภาษา ช่วยสร้างความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งครูพลศึกษาจะต้องสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจนทั้งการพูด การเขียนให้ถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน สามารถอธิบายและสาธิตให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่ต้องการให้ปฏิบัติได้ ตลอดจนสามารถสื่อสารกับครูและเพื่อนร่วมงานเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีและทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่เฉลิมลาภ ทองอาจ (2561) ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการสื่อสารเป็นสมรรถนะสำคัญสำหรับนักศึกษาครูที่จะออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษา สอดคล้องกับอัสรี สะอิดี (2561) ที่ศึกษาพบว่า การสื่อสารเป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 (พงษ์เอก สุขใส, 2561) คล้ายกับเสาวลักษณ์ ประมาน และคณะ (2565) ที่ศึกษาพบว่า การสื่อสารเป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูพลศึกษา เช่นเดียวกับ Zalech (2021) ที่ศึกษาพบว่า การสื่อสารเป็นสมรรถนะสำคัญที่ครูควรได้รับการพัฒนา

ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เป็นคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูพลศึกษาต้องพบปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหรือปัญหาการทำงาน ซึ่งจะต้องค้นหาวิธีแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยเริ่มจากทำความเข้าใจกับปัญหา ประเมินและหาวิธีแก้ปัญหาที่หลากหลาย รวมทั้งสามารถอธิบายผลกระทบจากการเลือกวิธีแก้ไขปัญหาและวางแผนแก้ปัญหาโดยใช้การคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อให้ได้วิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ดังที่สมเสมอ ทักษิณ และ ภิญโญ วงษ์ทอง (2563) ได้กล่าวไว้ว่า การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เป็นกระบวนการแก้ไขสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการคิดหาวิธีแก้ปัญหาที่มีความหลากหลายโดยปราศจากการตัดสินว่าดีหรือถูกต้องหรือไม่ จากนั้นจึงประเมินและเลือกวิธีแก้ปัญหาโดยใช้การคิดวิเคราะห์เพื่อให้ได้วิธีที่ดีที่สุดแล้วนำไปใช้แก้ปัญหา (วนสนันท์ ชูรัตน์, 2564) สอดคล้องกับลินทิพย์ คชพงษ์ (2561) ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูที่ควรเสริมสร้างให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อให้เป็นครูที่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียนต่อไปในอนาคต เช่นเดียวกับบรีชนิภรณ์ คล่องแคล่ว และ สิริรัตน์ เทียมเสรี (2563) ที่ศึกษาพบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการนำไปประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานและการเผชิญหน้ากับปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้

4. ด้านเทคโนโลยี ประกอบด้วย ความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเทคโนโลยีมีบทบาทต่อการเรียนรู้และการใช้ชีวิตประจำวัน ครูพลศึกษาจึงต้องมีความรู้และเข้าใจเทคโนโลยีใหม่ เช่น สื่อดิจิทัล แอปพลิเคชัน แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ต่าง ๆ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E - book) เป็นต้น เพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนรู้ทั้งออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ดังที่ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2561) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดอย่างเป็นระบบ เกิดองค์ความรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง (เฉลิมลาภ ทองอาจ, 2561) นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูพลศึกษาควรใช้เทคโนโลยีในการวางแผนจัดการเรียนรู้ การสอน การวัดและประเมินผลในชั้นเรียน (Phelps et al, 2021) สอดคล้องกับ อัสรี สะอิดี (2561) ที่ศึกษาพบว่า ครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ ดิจิทัล และนำมาใช้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธนภุต อึ้งน้อย, 2563; วิลาวัลย์ จารูรียานนท์, 2561) เช่นเดียวกับพงศธร ไพจิตร (2561) ที่ศึกษาพบว่า นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูพลศึกษา (สุทธิกร แก้วทอง, 2563)

ข้อค้นพบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สังเคราะห์จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์จัดการเรียนการสอนพลศึกษาและมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรผลิตครูพลศึกษาในระดับอุดมศึกษาแสดงถึงฉันทามติทางและแนวโน้มคุณลักษณะครูพลศึกษาในอนาคต ผลการศึกษาความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้พัฒนาหลักสูตรการผลิตครูพลศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมด้านวิชาการ ทักษะกีฬา การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม ทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ตอบสนองบริบทการศึกษาของสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ช่วยเสริมสร้างให้เป็นครูพลศึกษาที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาและยกระดับครูสู่วิชาชีพชั้นสูง

อย่างไรก็ตามการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ขนาดของกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างเล็กและการเก็บข้อมูลที่จำกัดในบางพื้นที่ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้วางแผนการผลิตและพัฒนาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อาจไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาได้ ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไป ควรขยายขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักให้ครอบคลุมพื้นที่ที่หลากหลายมากขึ้น และอาจใช้การวิจัยเชิงปริมาณช่วยเสริมเพื่อให้ได้ผลการศึกษาคอบคลุมประเด็นต่าง ๆ สถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้พัฒนาหลักสูตรครุพลศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้วางแผนปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (หลักสูตร 4 ปี) โดยออกแบบโครงสร้างหลักสูตร กำหนดรายวิชา ตัวชี้วัด เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของคณะครุศาสตร์

2. ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตสำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรออกแบบการเรียนรู้ในรายวิชาหรือสอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้ทุกรายวิชา รวมทั้งออกแบบกิจกรรมเสริมนอกเหนือจากรายวิชาในหลักสูตรเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory factor analysis) เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญสำหรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนำไปใช้วางแผนพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21

2. ควรมีการวิจัยพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้สารสนเทศทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสำหรับสถาบันอุดมศึกษานำไปใช้วางแผนพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูพลศึกษาให้มีคุณภาพ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กลุ่มงานวิเคราะห์สถานการณ์และนโยบาย. (2566). 6 เรื่องต้องทำสำหรับโรงเรียน เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางกายในเด็กและเยาวชนไทย ตามแนวคิดการส่งเสริมกิจกรรมทางกายในโรงเรียนแบบองค์รวม (Whole-of-School Approach). ศูนย์พัฒนาองค์ความรู้ด้านกิจกรรมทางกายประเทศไทย. <https://tpak.or.th/th/article/763>

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน. (2565). แผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ พ.ศ. 2564 – 2570 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566 – 2567. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. <https://www.ops.go.th/aboutus/strategic-policy/item/8417-2566-2570>

กัญญาพัชญ์ กานตวานันต์ และ วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์. (2562). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 47(1), 1-17. <https://doi.org/10.58837/CHULA.EDUCU.47.0.1>

กุลิสรา จิตระยวณิช. (2563). การจัดการเรียนรู้. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะครุศาสตร์. (2563). รายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ปีการศึกษา 2563. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

จิรวดี ทวีโชติ และ วิไลกานา ฉลากบาง. (2561). ภาพผู้นำการจัดการเรียนรู้ของครู. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 12(1). 243-250. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/reru/article/view/164966>

- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2561). เปิดประเด็น : สมรรถนะของนิสิตนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 46(1), 273-278. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/113714>
- ณิรดา เวชฌุลักษณ์. (2562). *หลักการจัดการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2561). *นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาในยุคการเรียนรู้ 4.0*. ทองสาม ดีไซน์.
- ทิตินา แคมมณี. (2564). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 25). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนกฤต อึ้งน้อย. (2563). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2020_06_23_15_09_59.pdf
- นงรัตน์ อิสโร. (2561). *ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2560 – 2579)* (ฉบับปรับปรุง 11 ตุลาคม 2561). สำนักงานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ. <https://plan1.cmru.ac.th/documents/nation/13-111061-60-79.pdf>
- นภาพรพรณ ปิ่นทอง และ นัยนา บุพพวงษ์. (2565). การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาของครูในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 4. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย* 13(1). 1-19. <https://dept.npru.ac.th/jssr/data/files/13.1jssr1.pdf>
- นฤมล เพ็ญสิริวรรณ. (2561). *ภาวะผู้นำกับการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด*. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 4(2), 117-125. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/human/article/view/164672>
- นลินทิพย์ คชพงษ์. (2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาวิชาชีวะครู*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. DSpace at Srinakharinwirot University. <http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/269/1/gs561150040.pdf>
- ประสาธต์ เนื่องเฉลิม. (2563). *ครูในศตวรรษที่ 21*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 39(1). 15 – 24. <https://hujmsu.msu.ac.th/pdfsplite.php?p=MTU5OTAzMjlyMy5wZGZ8MjAtMjMk=>
- พงศธร ไพจิตร. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีวะครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาครูสาขาวิชาพลศึกษา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/3570>
- พงษ์เอก สุกใส. (2561). *ครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 12(Supplement), 8-21. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/FEU/article/view/101402/92248>
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2560). *การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2560). *หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560)*. ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ คณะครุศาสตร์.
- รัชนิกรณ์ คล่องแคล่ว และ สิริรัตน์ เทียมเสรี. (2563). *การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนระดับปริญญาตรี ที่จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา*. *เอกสารสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2563* (น.557 – 567). มหาวิทยาลัยรังสิต. <https://rsucon.rsu.ac.th/files/proceedings/nation2020/NA20-036.pdf>
- ฤตินันท์ สมุทรทัย. (2556). *การวิจัยนำร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21*. *เอกสารสืบเนื่องจากการประชุม สัมมนาทางวิชาการระหว่างประเทศ ประจำปี 2556 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. <http://www.thaiedresearch.org/home/paperview/66>
- วันสนันท์ ชูรัตน์. (2564). *การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับอินโฟกราฟิกสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องกรด-เบส*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. Naresuan University Intellectual Repository (NUIR). <http://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/4440>
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2561). *รวมบทความเกี่ยวกับ ปัญหา หลักการ วิธีสอนและการวัดเพื่อประเมินผลทางการพลศึกษา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วัลนิกา ฉลากบาง. (2559). จิตวิญญาณความเป็นครู: คุณลักษณะสำคัญของครูมืออาชีพ. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 6(2), 123-128. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/npj/article/view/65307/53417>
- วาสนา คุณาภิสิทธิ์. (2563). *หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ฉบับปรับปรุง* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ศูนย์ตำรา SCL.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. ส.เจริญการพิมพ์.
- วิลาวณีย์ จารุอรียานนท์. (2561). *ความเป็นครูวิชาชีพ (Professional Teacher)*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สมเสมอ ทักษิณ และ ภิญโญ วงษ์ทอง. (2563). *การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative Problem Solving)*. ศูนย์วิจัยพัฒนาและสาธิตการศึกษา สถาบันวิจัย พัฒนา และสาธิตการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580)*. สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2023/06/NS_PlanOct2018.pdf
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)*. สำนักนายกรัฐมนตรี. <http://nscr.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2022/11/plan13-rkt-011165.pdf>
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579*. พรักหวานกราฟิก จำกัด. <https://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1540-file.pdf>
- สุทธิกร แก้วทอง. (2563). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถนะในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. DSpace at Srinakharinwirot University. <http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1256/1/gs581150003.pdf>
- เสาวลักษณ์ ประมาน, ต่อศักดิ์ แก้วจรัสโล, และ ชีรนนท์ ต้นพานิชย์. (2565). สมรรถนะครูพลศึกษา. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ*, 9(1), 153-164. <https://so14.tci-thaijo.org/index.php/jlams/article/view/250>
- อนุสร หงษ์ขุนทด. (2562, 14 พฤศจิกายน). *แนวทางการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในตัวชี้วัดที่ 1.5 ตามเกณฑ์ ว21*. <http://krukob.com/web/v21/>
- อัสรี สะอิดี, สิทธิศักดิ์ บุญหาญ และ จิตรัตตา ธรรมเทศ. (2562). สมรรถนะครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 1(4), 14-24. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejes/article/view/212922>
- อัสรี สะอิดี. (2561). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูพลศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยประยุกต์ใช้การอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ร่วมกับการสอนแบบเสริมศักยภาพ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/3576>
- อุไร ผลาเลิศ. (2561). ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. *วารสารรัฐศาสตร์รอบรู้และสหวิทยาการ*, 3(1), 1-13. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/WPSMS/article/view/244247/165516>

ภาษาอังกฤษ

- Aasland, E., Nyberg, G., & Barker, D. (2024). Enacting a new physical education curriculum: a collaborative investigation. *Sport, Education and Society*, 1–14. <https://doi.org/10.1080/13573322.2024.2367752>
- Backman, E., & Barker, D. M. (2020). Re-thinking pedagogical content knowledge for physical education teachers – implications for physical education teacher education. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 25(5), 451-463. <https://doi.org/10.1080/17408989.2020.1734554>
- Corbin, C. B. (2021). Conceptual physical education: A course for the future. *Journal of Sport and Health Science*, 10(3). 308-322. <https://doi.org/10.1016/j.jshs.2020.10.004>

- Ferraz, R., Branquinho, L., Sortwell, A., Teixeira, J.E., Forte, P., & Marinho, D.A. (2023) Teaching models in physical education: current and future perspectives. *Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine*, 19(1), 53–60. <https://doi.org/10.26773/mjssm.230307>
- Gawrisch, D. P., Richards, K. A. R., & Killian, C. M. (2019). Integrating Technology in Physical Education Teacher Education: A Socialization Perspective. *Quest*, 72(3), 260–277. <https://doi.org/10.1080/00336297.2019.1685554>
- Kim, I. (2020). Preservice teachers’ enacted pedagogical content knowledge as a function of content knowledge in teaching elementary physical education content. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 26(6), 649–661. <https://doi.org/10.1080/17408989.2020.1849594>
- Koehler, M.J., Mishra, P., & Published by The AACTE Committee on Innovation and Technology, (Eds.). (2008). *The handbook of technological pedagogical content knowledge (TPCK) for educators* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315759630>
- McLennan, N., & Thompson, J. (2015). *Quality Physical Education (QPE): guidelines for policy makers*. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000231101>
- Pan, H. L. W., & Chen, W. Y. (2021). How principal leadership facilitates teacher learning through teacher leadership: Determining the critical path. *Educational Management Administration & Leadership*, 49(3), 454–470. <https://doi.org/10.1177/1741143220913553>
- Phelps, A., Colburn, J., Hodges, M., Knipe, R., Doherty, B., & Keating, X. D. (2021). A qualitative exploration of technology use among preservice physical education teachers in a secondary methods course. *Teaching and Teacher Education*, 105, 103400. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103400>
- Society of Health and Physical Educators. (2017). *National standards for Initial physical education teacher education*. <https://www.shapeamerica.org/MemberPortal/accreditation/peteacherprep.aspx>
- Umar., Ockta, Y., & Mardesia, P. (2023). Original Article A Correlational Study: Pedagogical and professional competence of physical education teachers in relation to the implementation of the Merdeka curriculum. *Journal of Physical Education and Sport*, 23(12), 3325–3331. <https://doi.org/10.7752/jpes.2023.12380>
- UNESCO & Loughborough University (2024). *The Global State of Play: Report and Recommendations on Quality Physical Education*. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000390593>
- Woo, H., LeTendre, G., Byun, S. Y., & Schussler, D. (2022). Teacher Leadership--Collective Actions, Decision-Making and Well-Being. *International Journal of Teacher Leadership*, 11(1), 29–49. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1342978.pdf>
- World Health Organization. (2021). *Promoting physical activity through schools: a toolkit*. World Health Organization. <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/350836/9789240035928-eng.pdf?sequence=1>
- Zalech, M. (2021). Original Article Student perception of PE teachers and its effect on their participation in PE classes and sports: a new perspective on teacher competencies. *Journal of Physical Education and Sport*, 21(Suppl.2), 1106–11 <https://doi.org/10.7752/jpes.2021.s2139>